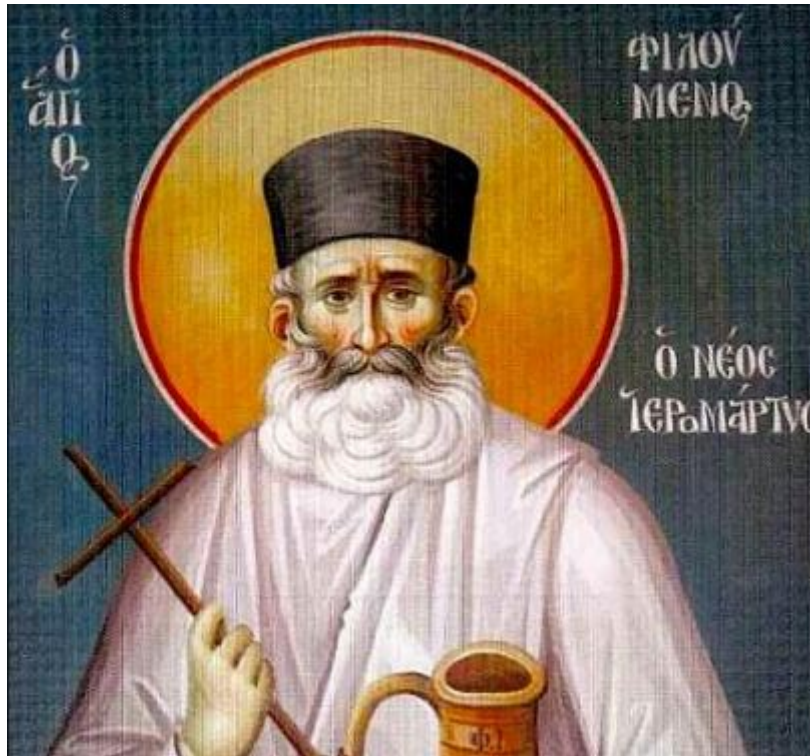

Ο Άγιος νέος ιερομάρτυς Φιλούμενος ο Κύπριος

/ [Επικαιρότητα](#)

Του Πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μόρφου κ. Νεοφύτου

Ὁ ἔνδοξος νέος ἱερομάρτυς τοῦ Χριστοῦ Φιλούμενος, ὁ Θεῷ πεφιλημένος καὶ τὸν Θεὸν φιλήσας σφόδρα, τὸ νεοφανὲς καύχημα τῆς Ὁρθοδόξου Ἀνατολικῆς Ἐκκλησίας, ὁ φύλακας Ἀγίων Τόπων καὶ τηρητὴς ἁγίων τρόπων, ἡ ἔνθεος ἀπαρχὴ τῶν μαρτύρων τῶν ἐσχάτων χρόνων, ἦταν γέννημα καὶ θρέμμα τῆς ἀγιοτόκου νήσου Κύπρου.

Ὁ κατὰ κόσμον Σοφοκλῆς Ὁρουντιώτης γεννήθηκε στὶς 15 Ὀκτωβρίου τοῦ ἔτους 1913 στὴν ἐνορία τοῦ Ἁγίου Σάββα στὴ Λευκωσία, ἀλλὰ ἔλκει τὴν καταγωγὴ του ἀπὸ τὸ χωριὸ Ὁροῦντα τῆς Μητροπολιτικῆς Περιφέρειας Μόρφου.

Γόνος εὐλαβῶν γονέων καὶ τὸν Θεὸν φοβουμένων —τοῦ Γεωργίου καὶ τῆς Μαγδαληνῆς Χασάπη— καὶ «ὑποτακτικὸς» τῆς εὐλογημένης γαλιᾶς τοῦ Ἀλεξάνδρας, ὁ ἅγιος Φιλούμενος μὴθήκε ἀπὸ πολὺ νωρὶς σ' ἓνα μοναχικὸ τυπικὸ ζωῆς. Παιδιόθεν ἔμαθε νὰ προσεύχεται, νὰ νηστεύει, νὰ ἐκκλησιάζεται καὶ νὰ μελετᾷ τὴν Ἁγία Γραφή, τὰ συναξάρια καὶ τοὺς βίους τῶν ἁγίων. Ἰδιαίτερα τοῦ ἄρεσε νὰ διαβάζει τὸν βίο τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Καλυβίτου, τοῦ ὁποίου ἡ βιοτὴ τόσο τὸν εἶχε θέλξει, ὥστε ἄναψε μέσα του ἔντονη τὴν ἐπιθυμία νὰ ἀναχωρήσει ἐκ

τοῦ κόσμου γιὰ νὰ ζήσει τὴν κατὰ Θεὸ μοναχικὴ ζωὴ.

Ἔτσι, τὸ καλοκαίρι τοῦ 1927, μαζί μὲ τὸν δίδυμο ἀδελφὸ του Ἀλέξανδρο (τὸν μετέπειτα ἱερομόναχο Ἑλπίδιο), ἐγκατέλειψαν τὸ πατρικὸ τους σπίτι καὶ μετέβησαν στὴν παλαίφατη καὶ περιώνυμη Μονὴ τοῦ Σταυροβουνίου, ὅπου κοινοβίασαν καὶ παρέμειναν γιὰ 5 χρόνια, ὑποτασσόμενοι «ἐν παντὶ» στὸν τότε ἡγούμενο, ἐνάρετο Γέροντα Βαρνάβα.

Τὸ 1934 —Θεοῦ τῇ νεύσει— τὰ δύο εὐλογημένα τοῦτα ἀδέλφια, μετὰ ἀπὸ διετὴ ἀνάρρωση ἔνεκα ἀσθένειας, ἀναχωροῦν ἀπὸ τὴν τροφὴ Μονὴ Σταυροβουνίου καὶ μεταβαίνουν στὰ Ἱεροσόλυμα, γιὰ νὰ ἐγγραφοῦν στὸ ἐκεῖ Γυμνάσιο τοῦ Πατριαρχείου. Στὸν τρίτο χρόνο φοίτησής τους στὸ Γυμνάσιο, ὁ Σοφοκλῆς καὶ ὁ Ἀλέξανδρος κείρονται μοναχοὶ ἀπὸ τὸν τότε Πατριάρχην Τιμόθεο Θέμελη, μετονομασθέντες σὲ Φιλούμενο καὶ Ἑλπίδιο, ἀντιστοίχως. Λίγους μῆνες μετὰ, χειροτονήθηκαν καὶ διάκονοι. Τὸ 1943 ὁ Φιλούμενος χειροτονήθηκε πρεσβύτερος καὶ ἔξι χρόνια ἀργότερα ἔλαβε καὶ τὸ ὀφφίκιο τοῦ Ἀρχιμανδρίτη.

Ἐνῷ ὁ ἀδελφὸς του Ἑλπίδιος, μετὰ ἀπὸ πολυποίκιλη εὐδόκιμη διακονία στοὺς Ἁγίους Τόπους, ἀναχώρησε ἀπὸ τὴν Ἀγία Γῆ, ἀκολουθώντας μία εὐλογημένη πορεία διακονίας σὲ πολλοὺς τόπους καὶ χῶρες, ὁ ἅγιος Φιλούμενος, ἀποφοιτώντας ἀπὸ τὴ Σχολὴ τοῦ Πατριαρχείου, παρέμεινε στοὺς Ἁγίους Τόπους, ὅπου ὑπηρέτησε εὐδοκίμως, ὡς μέλος τῆς Ἀγιοταφικῆς ἀδελφότητος, ἐπὶ 45 συνεχῆ χρόνια. Διακόνησε ὡς ἡγούμενος σὲ διάφορα προσκυνήματα —στὴν Τιβεριάδα, στὴν Ἰόππη, στὴ Μονὴ τοῦ Ἀρχαγγέλου, στὴ Ραμάλλα, στὸν Ἀββᾶ Θεοδόσιο, στὸν Προφήτη Ἠλία, στὸ Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ— ἀπ’ ὅπου ὑπηρέτησε μὲ πολλὴ ἀγάπη καὶ πόνο τὸ ἐκάστοτε ποίμνιό του.

Ὁ κόσμος, καὶ κυρίως οἱ ἀπλοὶ ἄνθρωποι, μὲ τοὺς ὁποίους συναναστρεφόταν καθημερινά, στηρίζοντάς τους πνευματικὰ καὶ ὑλικά, τὸν ἀγαποῦσαν καὶ τὸν σέβονταν. Πολλοὶ μάλιστα τὸν εὐλαβοῦνταν ὡς ἄνθρωπο ὀσιακῆς βιοτῆς, ἀφοῦ ἀπὸ πολὺ νωρὶς ἀπέκτησε τὴ φήμην ἐνὸς ἐξαιρετικοῦ ἱερομονάχου καὶ πνευματικοῦ.

Ἡ ζωὴ του ἦταν ἀπλὴ καὶ ταπεινὴ, σύμφωνη, ὅσο ἦταν δυνατόν, μὲ τὸ αὐστηρὸ μοναχικὸ τυπικὸ, ποὺ παρέλαβε ὡς παρακαταθήκη ἀπὸ τοὺς πρῶτους πνευματικούς του πατέρες στὸ Σταυροβούνι. Συνέβη καὶ μὲ τὸν ἅγιό μας αὐτό, ποὺ λένε τὰ πατερικὰ κείμενα, ὅτι δηλαδὴ ἡ πρώτη «βαφὴ» στὴν πνευματικὴ ζωὴ παραμένει ἀνεξίτηλη. Ὁ ἴδιος ἦταν πολὺ αὐστηρὸς νηστευτής• συνήθως ἔτρωγε ἐλάχιστα καὶ χωρὶς νὰ ἔχει ἀπαιτήσεις γιὰ τὸ εἶδος τοῦ φαγητοῦ. Τὸ ἴδιο αὐστηρὸς ἦταν καὶ στὸ θέμα τῆς προσευχῆς καὶ τῆς τέλεσης τῶν Ἀκολουθιῶν. Στὶς Ἀκολουθίες, μάλιστα κατὰ τὸ διάστημα ποὺ ὑπηρέτησε ὡς Τυπικάρης στὸν μοναστηριακὸ ναὸ τῶν Ἀγίων Κωνσταντίνου καὶ Ἑλένης, ἤθελε τὸ τυπικὸ καὶ ἡ

ἐκκλησιαστικὴ τάξη νὰ τηροῦνται μὲ πολλὴ ἀκρίβεια.

Ἀγαποῦσε ἰδιαίτερα τὴ μελέτη —γι' αὐτὸ καὶ ἦταν καλὰ καταρτισμένος θεολογικὰ— καὶ τοῦ ἄρεσε νὰ διηγεῖται κομμάτια ἀπὸ τὰ βιβλία ποὺ διάβαζε στοὺς προσκυνητὲς ποὺ τὸν ἐπισκέπτονταν. Πολλὲς φορὲς τοῦ εἶχαν προτείνει νὰ φύγει ἀπὸ τὰ Ἱεροσόλυμα γιὰ νὰ σπουδάσει καὶ ἐπιστρέφοντας νὰ ἀνεβεῖ σὲ μιὰ ψηλότερη ἐκκλησιαστικὴ τάξη. Ὁ ἅγιος ὅμως πάντοτε ἀρνιόταν, ἀφοῦ ὁ μόνος του πόθος ἦταν νὰ ἐκπροσωπεῖ θεάρεστα τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων στὶς ποικίλες διακονίες ποὺ τοῦ ἀνέθετε, παραμένοντας ὑπόδειγμα μοναχοῦ καὶ κληρικοῦ.

Τὸ τελευταῖο προσκύνημα, στὸ ὁποῖο διορίστηκε, ἦταν τὸ Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ. Ἐκεῖ εἶχε νὰ ἀντιμετωπίσει πολλὰς δυσκολίες, γιατί συχνὰ τὸν ἐπισκέπτονταν φανατικοὶ Σιωνιστές, ἀπαιτώντας νὰ ἀφαιρέσει τὶς εἰκόνες καὶ τὸν Σταυρὸ ἀπὸ τὸν ναό. Πολλὲς φορὲς μάλιστα τὸν ἀπειλοῦσαν ὅτι θὰ τὸν σκοτώσαν ἂν δὲν ἔφευγε ἀπὸ τὸ προσκύνημα, ἀλλὰ αὐτὸς εἶχε πάρει τὴν ἀπόφαση νὰ παραμείνει ἐκεῖ, ὅ,τι καὶ ἂν συνέβαινε.

Τὸ ἀπόγευμα τῆς 29ης Νοεμβρίου τοῦ 1979, μέρα ποὺ ἡ Ἐκκλησία μᾶς τιμᾷ τὴ μνήμη τοῦ παλαιοῦ ἁγίου μάρτυρος Φιλουμένου τοῦ ἐν Ἀγκύρᾳ, μαρτυρήσαντος ἐν ἔτει 270, «ἄγνωστοι» εἰσῆλθαν στὸ Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ καὶ ἐπιτέθηκαν στὸν ἅγιο. Τὸν σκότωσαν, κτυπώντας τον μὲ τσεκούρι στὸ πρόσωπο, στὰ χέρια καὶ στὰ πόδια. Στὴ συνέχεια βεβήλωσαν τὴν ἐκκλησίαν, ἐνῶ, φεύγοντας, ἔριξαν καὶ μιὰ χειροβομβίδα, καταστρέφοντας τὸν ἐσωτερικὸ χῶρο σχεδὸν ὁλοσχερῶς.

Τὸ σκῆνωμα τοῦ ἁγίου μεταφέρθηκε γιὰ νεκροψία στὸ Τέλ Ἀβιβ καὶ παρόλο ποὺ οἱ ἀρχεὲς τὸ ἔδωσαν στοὺς πατέρες τοῦ Πατριαρχείου μετὰ ἀπὸ πέντε μέρες, δὲν παρουσίαζε νεκρικὴ ἀκαμψία, ἀλλὰ ἦταν μαλακὸ καὶ εὐλύγιστο, σὰν νὰ ἦταν ἐν ζωῇ.

Ἡ κηδεία τοῦ μάρτυρος ἔγινε στὸν ναὸ τῆς Ἀγίας Θέκλας στὶς 4 Δεκεμβρίου τοῦ 1979, παρόντων τῶν Ἀγιοταφιτῶν πατέρων, συγγενῶν τοῦ ἁγίου καὶ πλήθους κόσμου, ὅχι μόνον Ὁρθοδόξων, ἀλλὰ καὶ ἑτεροδόξων καὶ μουσουλμάνων. Ἀκολούθησε ἡ ταφή του στὸ κοιμητήριον τῆς Ἀγιοταφικῆς ἀδελφότητος στὴν Ἀγία Σιών.

Τέσσερα χρόνια μετὰ τὴ μαρτυρικὴ τελείωση τοῦ ἁγίου Φιλουμένου, στὶς 30 Νοεμβρίου τοῦ 1983, λήφθηκε ἡ ἀπόφαση ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο νὰ γίνεῖ ἡ ἀνακομιδὴ τῶν λειψάνων του. Ὅσοι ἦταν παρόντες ὁμῶς στὴν ἐκταφὴ του, βρέθηκαν μπροστὰ σὲ ἓνα θαυμαστὸ γεγονός: Ὅταν ἀνοίχθηκε ὁ τάφος, τὸ σῶμα τοῦ μάρτυρος ἦταν ἄφθορο καὶ εὐωδιάζον, ὡς ἄνωθεν ἐπισφράγιση τῆς ἔνταξής του «ἐν σκηναῖς Ἀγίων».

Στὴ συνέχεια ξανακλείστηκε ὁ τάφος καὶ ἄνοιξε ξανὰ στὶς 26 Δεκεμβρίου τοῦ 1984. Τὸ σκὴνωμα τοῦ π. Φιλουμένου βρέθηκε καὶ πάλι νὰ εὐωδιάζει καὶ νὰ διατηρεῖ μερικὴ ἀφθαρσία. Τότε, οἱ Ἀγιοταφίτες τὸ τοποθέτησαν στὸ Ἱερὸ Βῆμα τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγίας Σιών. Στὶς μέρες μας ἔχει ὀλοκληρωθεῖ στὸν τόπο μαρτυρίου τοῦ ἁγίου περικαλλὴς τρίκλιτος ναός, τοῦ ὁποῦ τοῦ ἓνα κλίτος εἶναι ἀφιερωμένο στὸ ὄνομά του. Ἐκεῖ μεταφέρθηκε τὸ 2008 καὶ τὸ χαριτόβρυτο σκὴνωμά του. Σ' αὐτὸ προστρέχουν καὶ πολλοὶ ποὺ εὐλαβοῦνται τὸν ἅγιο —ὄχι μόνον Ὀρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ ἐτερόδοξοι, ἀκόμη καὶ μουσουλμάνοι— ζητώντας τὶς πρὸς τὸν Κύριον πρεσβεῖες του. Στὶς 29 Νοεμβρίου τοῦ 2009 ἔγινε ἀπὸ τὴ Σύνοδο τοῦ Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων καὶ ἡ ἐπίσημη διακήρυξη τῆς ἀγιότητος τοῦ εὐκλεοῦς νέου ἱερομάρτυρος Φιλουμένου. Γιὰ περισσότερα βιογραφικὰ στοιχεῖα καὶ μερικὲς ἀπὸ τὶς πολλὲς θαυμαστὲς παρεμβάσεις τοῦ ἁγίου παραπέμπουμε τοὺς φιλάγιους ἀναγνῶστες στὴν πρόσφατη ἐξαίρετη καὶ ἄρτια ἔκδοση «Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Φιλούμενος ὁ Κύπριος» τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀγίου Νικολάου Ὁρούντης τῆς καθ' ἡμᾶς Μητροπολιτικῆς περιφερείας (Κύπρος, 2013). Μία μόνο θαυμαστὴ πρόρρηση τοῦ ἁγίου θὰ παραθέσω στὴν ἀγάπη σας, πρὶν μεταβῶ στὴ δεύτερη ἐνότητα τοῦ παρόντος κειμένου.

Τὸ 1978, ὁ ἅγιος Φιλούμενος, ἓνα ἔτος πρὶν ἀπὸ τὸ μαρτυρικό του τέλος, ἔτυχε νὰ συνοδεύει ἓνα λεωφορεῖο μὲ προσκυνητές. Τότε συνέβη καὶ ἓνα ἐνδιαφέρον περιστατικό, τὸ ὁποῖο διασώζει ὁ Ἀγιοταφίτης μοναχὸς Παντελεήμων.

«Ὅταν ἦμουν ἀκόμα λαϊκός», ἀναφέρει, «ἦρθα ὡς προσκυνητὴς στὰ Ἱεροσόλυμα, μὲ τὸν κ. Δημήτρη Παναγόπουλο, τὸν γνωστὸ μακαριστὸ λαϊκὸ ἱεροκέρυκα. Τὶς μέρες ποὺ ἤμασταν ἐδῶ, ξεναγὸς στὸ δικό μας λεωφορεῖο ἦταν ὁ ἅγιος Φιλούμενος. Τὴ μέρα, λοιπόν, ποὺ θὰ ἐπισκεπτόμασταν τὸ Ὅρος Θαβώρ, μόλις πήραμε τὸ δρόμο, ἀπὸ τὸν ὁποῖο φαίνεται ἡ εὐρύτερη ἐκεῖ περιοχή, μᾶς εἶπε: “Παιδιά μου, θὰ σᾶς πῶ κάτι, τὸ ὁποῖο ἐσεῖς θὰ ζήσετε, ἀλλὰ ἐγὼ δὲν θὰ ζῶ γιὰ νὰ τὸ δῶ. Μέχρι ἐδῶ (στὸν κάμπο δηλαδὴ τοῦ Θαβώρ), θὰ ἔρθῃ ὁ ρωσικὸς στρατός. Θὰ κατέβῃ ἀπὸ τὸν Καύκασο καὶ θὰ κάνει πολλὰς καταστροφές. Ὁ σκοπὸς του θὰ εἶναι νὰ φτάσῃ στὰ Ἱεροσόλυμα, ἀλλὰ ἐδῶ θὰ σταματήσει• δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ ὁ Θεὸς νὰ πᾶνε παρακάτω.” Αὐτό, πιστεύω, ἦταν μία ἀποκάλυψη, ποὺ ἔδωσε ὁ Θεὸς στὸν ἅγιο ἐκείνη τὴ συγκεκριμένη μέρα, μιὰ καὶ ὁ ἴδιος ἦταν αὐστηρὰ ὀλιγολόγος

καί, ὅταν μιλοῦσε, μιλοῦσε μόνο γιὰ νὰ ὁδηγήσει τοὺς ἀνθρώπους στὸν Χριστό.»

Τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου Φιλουμένου στὶς μέρες μας ἀποκτᾷ ἰδιαίτερη σημασία, γιατί, κατὰ κάποιον τρόπο, προεικονίζει τὸ μέλλον μας. Ἐνα μέλλον, ποὺ ὀριοθετεῖται ἀπὸ τὰ παγκόσμια γεγονότα ποὺ ζοῦμε, τῶν πολιτικῶν, τῶν γεωστρατηγικῶν, τῶν κοινωνικῶν, τῶν οἰκονομικῶν ἀλλαγῶν καὶ τῶν βιαιῶν ἀνατροπῶν ποὺ συμβαίνουν σὲ ὅλο τὸν κόσμο, εἰδικὰ στὴν περιοχή μας, τὴν Ἀνατολικὴ Μεσόγειο, καὶ τὴν εὐρύτερη Ἀνατολή. Ἐνα μέλλον, ποὺ τροchioδρομεῖ ἢ «Νέα Τάξη Πραγμάτων», πάντοτε ἀσφαλῶς μέσα στὸ πλαίσιο τῆς Θείας Πρόνοιας καὶ παραχώρησης, γιὰ νὰ ἐπιβάλλει τὴν ὁλοκλήρωση πραγμάτωσης τῆς ἤδη ἀρξαμένης «Νέας Ἐποχῆς».

Ὅλοι στὴν ἐποχὴ μας εἴμαστε δέκτες ποικίλων πειρασμῶν, πληροφοριῶν καὶ μηνυμάτων, ποὺ μᾶς ἔρχονται ἀπὸ παντοῦ, τὰ ὁποῖα πολλές φορές ἀδυνατοῦμε νὰ φιλτράρουμε καὶ νὰ ἀξιολογήσουμε ἐπαρκῶς, ἰδιαίτέρως πνευματικῶς, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ δημιουργεῖται μεγάλη σύγχυση κι ἀνησυχία μέσα στὴ ζωὴ μας. Ἐνας μεγάλος σύγχρονος Γέροντας τῆς Κύπρου, πρὶν 30 περίπου χρόνια, ἀνέφερε προφητικὰ σὲ προσκυνητὲς ὅτι, μετὰ τὴν ἀνησυχία ποὺ ἤδη τότε εἶχε ἀρχίσει νὰ κατέχει τοὺς ἀνθρώπους, θὰ ἔρθει ἡ ἀπελπισία! Κι αὐτὸ ἤδη τὸ ζοῦμε καὶ τὸ βλέπουμε στὰ πρόσωπα πολλῶν ἀνθρώπων. Ἄν εἶναι κάτι, ποὺ χαρακτηρίζει τὴν ἐποχὴ μας, εἶναι ἡ πλήρης ἄγνοια, ἡ ἀδιαφορία καὶ ὁ ἐγκλωβισμὸς πολλῶν ἀνθρώπων στὴν πλάνη τῆς πρόσκαιρης ζωῆς, τῆς ἐνστικτώδους βιοτικῆς μέριμνας, ποὺ στερεῖται νοήματος καὶ αἰώνιας προοπτικῆς.

Ὁ ἅγιος ἱερομάρτυς Φιλούμενος κι ὅλοι οἱ ἅγιοι διαχρονικά, μᾶς ὑπενθυμίζουν τὴν αἰώνια ζωὴ, τὴν αἰώνια κοινωνία μὲ τὸν Δημιουργό μας κι ὅτι ζωὴ χωρὶς τὸν Χριστό, εἶναι μιὰ ἄ-χαρη ζωὴ, ζωὴ δηλαδὴ χωρὶς Θεία Χάρη. Μᾶς φανερώνουν μὲ τὸν βίο τους τὴν Ἀνάσταση καὶ τὴ ζωὴ τοῦ μέλλοντος αἰῶνος, τοῦ αἰωνίου μέλλοντός μας. Γι' αὐτὸ καὶ ἡ βιοτὴ τῶν ἁγίων ἀποτελεῖ, γιὰ μᾶς τοὺς Ὁρθόδοξους Χριστιανούς, τὸν ὁδοδείκτη ποὺ μᾶς προσανατολίζει ὅταν χανόμαστε καὶ παρεκκλίνουμε τῆς πορείας γιὰ τὴν ὁποία κληθήκαμε, τῆς ὁμοίωσής μας δηλαδὴ μὲ τὸν Θεό. Ἰδιαίτέρως δὲ στὴν ἐποχὴ μας, θὰ πρέπει νὰ μελετᾶμε τοὺς βίους τῶν ἁγίων καὶ νὰ παραδειγματιζόμαστε ἀπὸ τὸ μαρτυρικὸ τους φρόνημα, γιατί ἐμεῖς καὶ τὰ παιδιά μας πιθανὸν νὰ ζήσουμε γεγονότα καὶ καταστάσεις, ποὺ μόνο ἡ ἐμπιστοσύνη καὶ ἡ πίστη στὸν Θεὸ θὰ εἶναι ἱκανὴ νὰ ἀντιμετωπίσει.

Στὸν αἰῶνα ποὺ εἰσήλθαμε, ὅλο καὶ πιὸ πολὺ αἰσθανόμαστε τὴν ἐξάπλωση τοῦ κακοῦ, καὶ καθημερινῶς γινόμαστε μάρτυρες αὐτῆς τῆς «Νέας Τάξης Πραγμάτων». Ἐμεῖς οἱ Ὁρθόδοξοι χριστιανοὶ εἶναι σὰν νὰ ζοῦμε ἀνάμεσα σὲ μυλόπετρες, σὲ μιὰ ἐτσιθελικὴ ἐπιβολὴ ἐννοιῶν, λόγων, πράξεων καὶ νοοτροπιῶν, ποὺ ὑποβιβάζουν τὸν ἄνθρωπο σὲ ὑπάνθρωπο καὶ καταργοῦν τὸ πρόσωπο του, εἴτε

μὲ τὴ βία, εἴτε ἐντέχνως.

Ὁ εἰκοστὸς αἰώνας χαρακτηρίστηκε ὡς αἰώνας τῆς ἐκκοσμίκευσης καὶ τῆς ἀδιαφορίας γιὰ τὰ τῆς πίστεως. Κατὰ τὴ διάρκειά του, φαινόταν ἀπολύτως λογικὸ νὰ ὀδηγοῦνται στὸν θάνατο ἑκατομμύρια ἀνθρώπων, ἐν ὀνόματι μεγάλων ἰδεῶν, ὅπως τὸ ἔθνος, ἡ φυλὴ, ὁ σοσιαλισμός, ἐνῶ τὸ νὰ θυσιάσει κάποιος τὴ ζωὴ του ὑπὲρ τῆς πίστεως φάνταζε τελείως ἀναχρονιστικὸ καὶ παρωχημένο. Ἡ λέξη «μαρτύριο» στὴ Δύση παρέπεμπε σὲ ἄλλους αἰῶνες, στοὺς διωγμοὺς τῆς ρωμαϊκῆς, τῆς ὀθωμανικῆς, ἢ ὅποιας ἄλλης περασμένης ἐποχῆς. Καί, ὅμως, στὴ Σοβιετικὴ Ἑνωση, κατὰ τὸ πρῶτο κυρίως μισὸ τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ἀναδείχθηκαν ἑκατόμβες ἁγίων τοῦ Χριστοῦ μαρτύρων.

Ἐνῶ λοιπὸν ὁ ἀναστατωμένος αὐτὸς αἰώνας πλησίαζε στὴ λήξη του, ἔχοντας ἤδη ἐφεύρει κάθε λογῆς «ὄπιο» πρὸς ἀντικατάσταση τῶν θρησκευτῶν καὶ προτιμῶντας σαφῶς ὁποιαδήποτε ἰδέα ἀπὸ τὸ Πρόσωπο τοῦ ζῶντος Θεοῦ, 21 χρόνια πρὶν ἀπὸ τὸ κλείσιμο τῆς δεύτερης χιλιετίας, ὁ ἀρχιμανδρίτης Φιλούμενος μαρτυρικῶς τελειοῦται εἰς τὸ ἱερὸν προσκύνημα τοῦ Φρέατος τοῦ Ἰακώβ, ἐβδομηκοντάκις διὰ πελέκεως τὴν κεφαλὴν πληγεὶς ὑπὸ φανατικοῦ Ἑβραίου. Ἡ εἶδηση τοῦ μαρτυρίου του τὸ 1979 πέρασε στὰ ψιλὰ καὶ δὲν φάνηκε νὰ ταραξοῖ τὰ νερὰ τῆς ἀδιαφορίας τοῦ αἰῶνος, οὔτε καὶ νὰ ἀπασχολεῖ τὰ πολυάσχολα μυαλά: Μιὰ ἀκόμα δολοφονία σὲ μιὰ ταραγμένη περιοχὴ, ἴσως μιὰ πράξη πολιτικοῦ ἀκτιβισμοῦ.

Γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία, ὅμως, «τὴν στολισαμένην ὡς πορφύραν καὶ βύσσον τὰ αἵματα τῶν ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ μαρτύρων» τοῦ Χριστοῦ, ἡ ὁποία ἀνέκαθεν γνωρίζει καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ μὴν ξεχνᾷ τὴ σημασία καὶ τὴ βαρύτητα τοῦ μαρτυρίου, δὲν ἦταν δυνατὸν νὰ ὑπάρχει παρερμηνεῖα τοῦ γεγονότος: Ὁ θάνατος τοῦ ἁγίου Φιλουμένου, ὅπως καὶ ἡ βιοτὴ του, ἦταν ὁμολογία πίστεως, ὁμολογία αἵματος, σ' ἓναν τόπο ὅπου ὁ ἴδιος ὁ Κύριος εὐδόκησε νὰ ἀποκαλύψει ἀπερίφραστα στὸν κόσμον ὅτι Αὐτὸς εἶναι ὁ Μεσσίας Χριστός, ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ Ζῶντος. Ὁ ἱερομάρτυς Φιλούμενος, σχεδὸν δύο χιλιάδες χρόνια μετὰ ἀπὸ τὸ μαρτύριο τοῦ ἰδίου τοῦ Κυρίου, Τὸν ἀκολουθεῖ στὸν σταυρό, ἀναφαινόμενος ὡς ὁλόλαμπρος ἀστὴρ στὸ πολύφωτο στερέωμα τῆς Ἐκκλησίας.

Μὲ τὸν μαρτυρικὸ θάνατο τοῦ Φιλουμένου, λοιπόν, ἡ ἐπὶ γῆς καὶ στρατευομένη Ἐκκλησία χάνει ἓνα Σταυροβουνιώτη, ἓνα Ἀγιοταφίτη, ἓνα Κύπριο. Ἀλλ' ἡ ἐν οὐρανοῖς καὶ θριαμβεύουσα κερδίζει ἓνα οἰκουμενικὸ καὶ υπέρχρονο ἅγιο, ὁ ὁποῖος πρεσβεύει ὑπὲρ πάντων στοὺς αἰῶνες τῶν αἰώνων.

Σήμερα βρισκόμαστε ἀντιμέτωποι μὲ τὸ φανατικὸ Ἰσλάμ, τοῦ ὁποίου οἱ ταγοὶ κυκλοφοροῦν χάρτες κατάληψης ὅλης τῆς Εὐρώπης καὶ συνεχίζουν τὸν ἱερὸ πόλεμον κατὰ τῶν «ἀπίστων», τῶν χριστιανῶν. Καθημερινά, ἀντιμετωπίζουμε τὴν

«έπιθετική έκκοσμίκευση», τὴν κοσμοθεωρία τοῦ ἀθεϊσμοῦ καὶ τοῦ ἀγνωστικισμοῦ, ποὺ οἱ ἐκπρόσωποί της στὴ Δύση ἐπιβάλλουν στὰ κράτη καὶ στόχο ἔχει νὰ διαχωρίσει τὸ κράτος καὶ τὴν κοινωνία ἀπὸ τὴ χριστιανικὴ πίστη, ἀφαιρώντας τὴς τὴ δημόσια ἔκφραση καὶ τὸν λόγο, εἰδικὰ στὴν Παιδεία, καὶ ὑποβαθμίζοντάς τὴν σὲ ἰδιωτικὴ καὶ ἀτομικὴ ὑπόθεση. Ὁ Δυτικὸς κόσμος σήμερα ὁδηγεῖται στὴν ἀθεία, ἀκόμη κι ὅταν δηλώνει πίστη στὸν Χριστό.

Ὅλα αὐτὰ κι ἄλλα πολλὰ περιέχονται στὴν πολιτικὴ τῆς «Νέας Τάξης Πραγμάτων», ποὺ προαναφέραμε, ἡ ὁποία οἰκοδομεῖ τὴν παγκόσμια κυβέρνηση ποὺ θὰ ἐλέγχει οἰκονομικά, πολιτικά καὶ κοινωνικά ὅλους τοὺς λαούς, μὲ τὸ μυστικὸν χρῆμα. Πολλοὶ εἶναι οἱ μελετητές, ποὺ πίσω ἀπὸ ὅλα αὐτὰ βλέπουν τὸν «Σιωνισμό», ποὺ ἀργὰ καὶ σταθερὰ προετοιμάζει τὸ ἔδαφος ποὺ θὰ διεκδικήσῃ ἐν καιρῷ τὴ λατρεία ἐνὸς ψευτοθεοῦ, τοῦ Ἀντιχρίστου!

Μπορεῖ ὁ λόγος αὐτὸς σήμερα νὰ ἀκούγεται παράκαιρος, ἀναχρονιστικὸς, ἴσως καὶ συντηρητικὸς στὰ αὐτιά κάποιων, ὑπερβολικὸς ἢ συνωμοσιολογικὸς, ἀλλὰ τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου Φιλουμένου, οὔτε συνωμοτικὸ ἦταν, οὔτε ὑπερβολικὸ, ἀλλὰ ἄκρως πραγματικὸ. Ὁ ἅγιός μας δολοφονήθηκε ἐν ψυχρῷ ἀπὸ Ἑβραῖους Σιωνιστὲς στὸ Φρέαρ τοῦ Ἰακώβ, οἱ ὁποῖοι δὲν ἤθελαν νὰ λειτουργεῖται καὶ νὰ δοξάζεται ἐκεῖ ὁ Τριαδικὸς Θεός. Κι αὐτὸ τὸ γνῶριζε, ἀφοῦ μία ἐβδομάδα πρὶν ἀπὸ τὸ μαρτύριό του, ποὺ συνέβη τὴν 29ῃ Νοεμβρίου μὲ τὸ νέο ἡμερολόγιο, τὴν ἡμέρα ποὺ ἐορτάζει ὁ μάρτυς Φιλούμενος τῶν παλαιῶν χρόνων, πῆγε νὰ πάρει πρόσφορα γιὰ τὶς Λειτουργίες ποὺ ἔκανε τὶς καθημερινές, ἀπὸ ἓνα μοναστήρι, τὸ ὁποῖο ἔχει Κύπριες μοναχές, αὐτὸ τοῦ Ἁγίου Λαζάρου στὴ Βηθανία. Ἐκεῖ εἶχε ἓνα φίλο, τὸν μακαριστὸ πατέρα Θεοδόσιο, κι αὐτὸς ἄνθρωπος ἐνάρετος. «Ἦρθε στὸ μοναστήρι», ἀναφέρει ἡ ἀδελφὴ Μητροδώρα, «καὶ ζήτησε ἓνα πρόσφορο, γιὰ νὰ κάνει λειτουργία.» «Πῶς πᾶς, πάτερ Φιλούμενε;», τὸν ρώτησε ὁ πατὴρ Θεοδόσιος. «Τί νὰ κάνω, Γέροντα», τοῦ λέει, «ἐκεῖ οἱ Ἑβραῖοι μὲ ἀπειλοῦν, ὅτι θὰ μὲ σκοτώσουν. Ἄς μὲ σκοτώσουν. Τί νὰ κάνω ἄλλο; Ἐνα μαρτύριο θὰ μᾶς σώσει.»

Ὁ δὲ σημερινὸς τολμηρὸς φύλακας τοῦ Φρέατος, ὁ πατὴρ Ἰουστίνος, μοῦ εἶπε κάποτε: «Δεσπότη μου, γιὰ νὰ μείνω ἐκεῖ, ἔχω ἔξι σκύλους». Γιὰ τὸν φόβο του ἀπὸ φανατικοὺς Ἑβραῖους, ἀπὸ κλέπτες, ἀπὸ ἀκραίους ἰσλαμιστὲς Παλαιστινίους καὶ γιὰ πολλοὺς ἄλλους λόγους. Καὶ τὸν ρώτησα: «Πόσους σκύλους εἶχε ὁ πατὴρ Φιλούμενος;» Καὶ μοῦ ἀπάντησε: «Εἶχε τὴ Χάρη τοῦ Ἁγίου Πνεύματος.»

Ἄρα, τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου μας ἦταν ἐν ἐπιγνώσει, δὲν ἦταν ἀτύχημα, οὔτε δολοφονία. Ὅχι, ἦταν μαρτύριο. Μαρτύριο, ποὺ συνεχίζει τὴν παράδοση τῆς Ἐκκλησίας, ποὺ θεωρεῖ τὸ μαρτύριο αὐτὸ ὡς μίμηση τοῦ πάθους τοῦ «Πρωτομάρτυρος» Χριστοῦ, κι ὡς προϋπόθεση σωτηρίας καὶ αἰωνίου κοινωνίας μὲ τὸν Ζῶντα Θεό. Ὁ Σύριος ἅγιος Ἰγνάτιος ὁ Θεοφόρος, ὁ δεῦτερος ἐπίσκοπος τῆς

Ἀντιοχείας, μαθητῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννη τοῦ Θεολόγου, ποὺ μαρτύρησε τὸ 117 καὶ ἡ Ἐκκλησία μας ἑορτάζει τὴ μνήμη του στὶς 20 Δεκεμβρίου, ἀρνούμενος νὰ διασωθεῖ, ὅπως τὸν προέτρεπαν οἱ χριστιανοί, σὲ ἐπιστολὴ του στοὺς χριστιανοὺς τῆς Ρώμης λέει: «ἐπιτρέψατέ μοι μιμητὴν εἶναι τοῦ πάθους τοῦ Θεοῦ μου» (Ῥωμ. 6, 3).

Τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου Φιλουμένου ἀποτελεῖ ἓνα ὁρόσημο μέσα στὸν χρόνο τοῦ κόσμου. Σηματοδοτεῖ τὴ λήξη τοῦ αἰῶνα τῆς ἀδιαφορίας καὶ τῆς χλιαρότητας καὶ τὴν ἑναρξη μιᾶς ἐποχῆς, ὅπου ὅλα πὰ θὰ τίθενται καθαρὰ σὲ ὅρους πνευματικούς. Ἐκεῖνοι, ποὺ ἔδωσαν ἑβδομήντα τσεκουριὲς στὸ κεφάλι τοῦ μάρτυρος, δὲν εἶχαν κίνητρα πολιτικά, δὲν ἦταν ἄθεοι, οὔτε κοινοὶ κακοποιοί, ποὺ πῆγαν γιὰ νὰ κλέψουν. Ἔκαναν ὅ,τι ἔκαναν στὸ ὄνομα τῆς θρησκείας, ἐπικαλούμενοι τὸν «θεό». Πιθανὸν μάλιστα νὰ ἔκαναν καὶ τὶς νενομισμένες προσευχὲς τους πρὶν τὸν ἀνόσιο φόνο, νὰ τέλεσαν τὰ «θρησκευτικὰ τους καθήκοντα». Καθόλου ἀπίθανο δέ, νὰ θεωροῦν ἀκόμα πὼς τὸ ἀνοσιούργημά τους συνιστᾷ ἐπίσης «μαρτυρία πίστεως», πὼς εἶναι ἡ προσωπικὴ τους συμβολὴ στὸν ἱερὸ πόλεμο ἐνάντια στὸ κακό. Καί, ὅπως τὸ ἐξέφρασε τὸ πανάγιο στόμα τοῦ Δεσπότου Χριστοῦ: «ἀλλ' ἔρχεται ὥρα, ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς δόξῃ λατρεῖαν προσφέρειν τῷ Θεῷ» (Ἰω. 16,2).

Μὲ ὅσα βλέπουμε νὰ συμβαίνουν σήμερα σ' ὅλη τὴν Ἀνατολή, τὴν Ἀσία, τὴν Ἀφρική, ἀκόμα καὶ στὴν Εὐρώπη, σκεφτόμαστε πὼς τὸ μαρτύριο τοῦ ἁγίου Φιλουμένου ἦταν κατὰ κάποιον τρόπο ἓνα προοίμιο μιᾶς νέας μαρτυρικῆς ἐποχῆς. Στὸν νέο αἰῶνα μας, ὁ διωγμὸς τῆς Ἐκκλησίας τείνει πλέον νὰ λάβει μαζικὲς διαστάσεις, παραβαλλόμενος σὲ μερικὲς περιπτώσεις, ὅπως στὴ γειτονικὴ Συρία, μὲ τοὺς διωγμοὺς τῶν πρώτων αἰώνων. Ἡ ψευδαίσθηση τῆς ἀνεξιθρησκείας, ποὺ πρὸς στιγμὴν καλλιέργησε ἡ Δύση ἐν ὀνόματι τῆς κατανάλωσης, κατέρρευσε μὲ πάταγο. Σήμερα βλέπουμε στὶς τηλεοράσεις νὰ κόβουν κεφάλια, μὲ τὶς ἴδιες πάντα ἰαχὲς ἐν ὀνόματι τοῦ «μόνου θεοῦ». Ὁ 21ος αἰώνας λοιπόν, συνεχίζει νὰ εἶναι αἰώνας μαρτυρίου κι ὁμολογίας γιὰ ἐμᾶς τοὺς χριστιανοὺς. Ἦδη τὰ γεγονότα στὴ Συρία καὶ στὸ Ἰράκ, ὅπου ἐκεῖ φανατικοὶ μουσουλμάνοι σφαγιάζουν χριστιανοὺς μὲ τὴν ἀνοχή τῶν Δυτικῶν καὶ τὴν ἀπόκρυψη τῶν σφαγῶν αὐτῶν ἀπὸ πολλὰ δυτικὰ ΜΜΕ, προδιαγράφει τὸ μέλλον ποὺ ἔρχεται. Σύμφωνα μὲ τὴν ὁργάνωση Open Doors, ἡ ὁποία ὑποστηρίζει τοὺς χριστιανοὺς ποὺ ὑφίστανται διώξεις, μόνο τὸ 2013 καταγράφηκαν 1213 δολοφονίες Σύριων χριστιανῶν. Τὰ ἴδια ἔχουν συμβεῖ μὲ τὴ λεγόμενη «ἀραβικὴ ἀνοιξη» κι ἐξακολουθοῦν νὰ συμβαίνουν σὲ πολλὲς μουσουλμανικὲς χῶρες, ὅπου φανατικοὶ τζιχαντιστὲς δολοφονοῦν χριστιανοὺς.

Σὲ ὅλα τὰ μήκη καὶ τὰ πλάτη, ξεκινοῦν γιὰ φόνο στὸ ὄνομα τῆς «ἀληθινῆς πίστεως». Ποιὸς ὅμως ἔχει τὴν ἀληθινὴ πίστη; ΟΦιλούμενος ἔχει τὴν ἀληθινὴ πίστη, ποὺ δὲν θέλει νὰ ὑπερισχύσει, δὲν θέλει νὰ ἐπιβληθεῖ, δὲν θέλει καὶ νὰ ἀντισταθεῖ,

τείνοντας τὸν τράχηλο στὸν δῆμιο ἔνεκεν τῆς ἀγάπης. Κι ἡ ἀγάπη αὐτή, ποὺ εἶναι τόσο μεγάλη, ποὺ τὸν κάνει νὰ μὴ λογαριάζει τὴν ἴδια τὴ ζωὴ του, ἔχει θέση γιὰ ὅλους, ἀκόμα καὶ γιὰ τὸν δῆμιο. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ σεπτὸ του σκῆνος εὐωδιάζει ἄφθορο, θυμίζοντας σὲ ὅλους μας παρήγορα, πὼς ἡ ἀγάπη ἔξω βάλλει τὶς θρησκεῖες.

Ζοῦμε λοιπὸν σ' αὐτὸ τὸν κόσμο κι ὄχι ἄλλοῦ, κι ἔχομε ὑποχρέωση νὰ συνυπάρξουμε μὲ ὅλους καὶ μὲ ὅλα, καὶ μὲ τοὺς ἀγίους καὶ μὲ τοὺς ὑπηρέτες τοῦ ἀντίθετου πνεύματος. Ἀλλὰ γιὰ νὰ συνυπάρξεις, θὰ πρέπει πρῶτα νὰ ὑπάρχεις. Κι ὁ ἅγιος Φιλούμενος αὐτὸ τὸ ἤξερε πολὺ καλὰ καὶ τὸ ἐφάρμοζε στὴ ζωὴ του. Ὁ ἅγιος Φιλούμενος ἐπέλεξε συνειδητὰ νὰ εἶναι ἓνας αὐστηρὸς Ὁρθόδοξος ἱερομόναχος, ζηλωτὴς τῶν πατρῶων παραδόσεων τῆς Πίστεώς μας. Αὐτὸς ἦταν ὁ Ὁρθόδοξος τρόπος ὑπαρξῆς του. Αὐτὸς ὅμως ὁ Ὁρθόδοξος τρόπος ὑπαρξης τοῦ ἀγίου Φιλουμένου δὲν τὸν ἐμπόδιζε, οὔτε τὸν φόβιζε νὰ συνυπάρχει μὲ Ἑβραίους, μὲ Ἀραβες Μουσουλμάνους, μὲ τὴ Γαλιλαία τῶν ἐθνῶν. Γνώριζε τοὺς κινδύνους ἀπ' αὐτὴ τὴ συνύπαρξη, ἀλλὰ ποτὲ δὲν ἐγκατέλειψε τὸ χρέος του ὡς Ἀγιοταφίτης, ὡς φύλακας ἀγίων Τόπων καὶ τρόπων. Αὐτὸ εἶναι ἓνα πολὺ ἰσχυρὸ μήνυμα γιὰ μᾶς, ποὺ φοβούμαστε νὰ συνυπάρξουμε μὲ τὸν διαφορετικὸ ἄνθρωπο, τὸν ξένο, τὸν ἀλλόθρησκο. Αὐτὸς ὁ φόβος μας φανερώνει ἑλλειμμα Ὁρθοδοξίας καὶ Ὁρθοπραξίας. Οἱ Ὁρθόδοξοι ἅγιοί μας ὀρθοτομοῦν λόγον ἀληθείας ἐν παντὶ καιρῷ καὶ τόπῳ, χωρὶς φόβον καὶ χωρὶς πάθος. Γι' αὐτὸ καὶ τὸ Ἅγιον Πνεῦμα ἐπέλεξε τὸν ἅγιο Φιλούμενο νὰ εἶναι ὁ πρῶτος μάρτυρας τῆς «Νέας Ἐποχῆς», τῆς «Νέας Τάξης Πραγμάτων». Ὁ ἅγιος Φιλούμενος δὲν εἶναι ἀπλὰ ἓνας ἱερομάρτυρας, ἀλλὰ ὁσιομάρτυρας, γιατί, πρὶν μαρτυρήσει, ζοῦσε ὁσιακά. Ὅπως σχετικὰ καταθέτει ὁ μακαριστὸς ἐνάρετος Γέροντας Σεραφεῖμ, ἡγούμενος τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Σάββα• «Ὁ π. Φιλούμενος ἦταν ἅγιος ἄνθρωπος. Ζοῦσε βιοτὴν ὁσιακὴν ἀπὸ μικρός. Γι' αὐτὸ τὸν ἀξίωσε ὁ Θεὸς καὶ μαρτύρησε, δίνοντάς του μάλιστα μαζὶ μὲ τὴν ἀφθαρσία καὶ εὐωδία τοῦ σκῆνους του καὶ τῶν ἱαμάτων τὴν χάριν, ὡς ἄνωθεν ἐπισφράγιση τῆς ἑνταξῆς του ἐν σκηναῖς Ἀγίων.» Ἦξερε, δηλαδή, ὁ ἅγιος, νὰ συνυπάρχει μὲ τοὺς ἀλλοφύλους, διότι πάνω ἀπὸ ὅλα ἤξερε νὰ ὑπάρχει ὡς Ὁρθόδοξος χριστιανός. Ἦξερε νὰ ζεῖ τὸν Χριστό, ἀλλὰ καὶ νὰ πεθαίνει γιὰ τὸν Χριστό.

Εἶναι πολὺ μεγάλο δῶρο τοῦ Θεοῦ σ' ἐμᾶς ἡ παρουσία τοῦ ἀγίου Φιλουμένου, ἀλλὰ κι ὅλων αὐτῶν τῶν μαρτύρων καὶ σύγχρονων ὁσίων, γιατί αὐτοὶ εἶναι οἱ τρόποι ζωῆς καὶ ἀγιασμοῦ στὴν Ἐκκλησία μας, ἡ μετάνοια, ἡ ὁσιότητα καὶ τὸ μαρτύριο. Κι ἂς μὴν τὰ νομίζουμε, ὅτι ὅλα αὐτὰ ἀποτελοῦν γεγονότα τοῦ παρελθόντος• ἀντιθέτως, ἀφοροῦν ὅσο ποτὲ ἄλλοτε τὴ ζωὴ μας.

Τέτοιοι ἄνθρωποι, οἱ ὁποῖοι δόθηκαν ὀλοκληρωτικὰ στὸν Χριστό, ἐπισφραγίζοντας

μὲ τὸ μαρτυρικό τους αἷμα τὴν πίστη τους σ' Αὐτόν, ὑπῆρχαν καὶ θὰ ὑπάρχουν ἕως τῆς συντελείας τῶν αἰώνων. Θὰ ὑπάρχουν, γιὰ νὰ ὑπενθυμίζουν σὲ ὅλους ἐμᾶς ὅτι πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι καὶ γιὰ τὸ μαρτύριο. Δὲν θὰ ἐπιδιώξουμε τὸ μαρτύριο τοῦ αἵματος, ἀλλὰ, ἂν ἔρθει ἡ ὥρα, θὰ πρέπει νὰ εἴμαστε ἕτοιμοι νὰ τὸ ὑπομείνουμε, γιατί ὁ Χριστὸς ξέρει καλύτερα ἀπὸ τὸν καθένα μας τί μᾶς συμφέρει. Κι ὅπως ἔλεγε καὶ ὁ ἅγιός μας σὲ ἐπιστολὴ πρὸς τὶς ἀδελφές του Ἑλένη καὶ Ἀγγελικὴ τὸ 1973, οἱ ὁποῖες τοῦ εἶχαν ἀποστείλει ἕνα βιβλίο Προφητειῶν: «Μοῦ εἶναι βεβαίως χρήσιμον τὸ βιβλίο, ἄλλα δι' ἡμᾶς τοὺς Χριστιανοὺς δὲν ἔχει σημασίαν τὸ τί θὰ γίνη• σημασίαν ἔχει νὰ εἴμεθα ἕτοιμοι διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κυρίου. Εὐχομαι νὰ μᾶς ἀξιώσῃ ὁ Κύριος, ὅσοι ἐλάβομεν τὸ Ἅγιόν Του Ὄνομα εἰς τὸ βάπτισμα, νὰ τὸ τηρήσωμεν ἄσπιλον εἰς τὴν ἡμέραν Αὐτοῦ, διὰ νὰ λάβωμεν τὸν μισθὸν τῶν φρονίμων Παρθένων.»

Τελειώνοντας, τὸ ἐν Χριστῷ μαρτύριο βιώνεται καὶ ὡς ὑπομονὴ στὶς θλίψεις καὶ τὶς ἀσθένειες, ὡς ἀγώνας σκληρὸς πρὸς τὰ πάθη ποὺ μᾶς πολεμοῦν, ὡς μετάνοια γιὰ τὰ λάθη μας, ὡς αὐτοθυσία, ὡς ἀπάρνηση τοῦ ἰδίου τοῦ ἑαυτοῦ μας, ὡς ἀκλόνητη ὁμολογία τῆς Πίστεώς μας, ἔργῳ καὶ λόγῳ. Ἀλλὰ, στὴν ὑψηλότερη ἔκφρασή του, πραγματώνεται διὰ τοῦ μαρτυρίου τοῦ αἵματος, μ' ἕνα θάνατο ποὺ καταργεῖ τὸ βασίλειο τοῦ θανάτου, γιὰ νὰ θριαμβεύσει ἡ Ζωή, ἡ ὄντως Ζωή, ὁ Χριστός! Καὶ τὸ μαρτύριο τοῦ νέου ἱερομάρτυρος Φιλουμένου καταδεικνύει τὸ ἀμετάβλητον τῆς κλήσεως τοῦ Χριστοῦ μέσα ἀπὸ τοὺς αἰῶνες. Σὲ καιροὺς ὀλιγοπιστίας, ἀμφιβολίας, ἀναστατώσεων, ὁ ταπεινὸς Φιλούμενος κράτησε ἀκλόνητη, σ' ὅλη τὴν ἐπίγεια ζωὴ του, τὴ βεβαιότητα τῆς πίστεως, θέτοντας τὴν ἀγάπη τοῦ Χριστοῦ πάνῳ κι ἀπὸ τὴν ἴδια τὴ ζωὴ του. Ἔτσι, μὲ τὸν θάνατό του χαρίζει σὲ ὅλους περισσειαν ζωῆς. Ὁ νέος ἱερομάρτυς τοῦ Χριστοῦ τιμᾶται, ὅχι ἀπλῶς ὡς φύλακας Ἀγίων Τόπων, ἀλλὰ κυρίως ὡς φύλακας ἀγίων τρόπων. Τρόπων ζωῆς ἀληθινῆς, ζωῆς ἐν Χριστῷ, ζωῆς αἰώνιας!

Καθὼς φαίνεται, στὸν αἰῶνα, τὸν ὁποῖο διανύουμε, θὰ κληθοῦμε οἱ ὅπου γῆς Ὁρθόδοξοι νὰ καταθέσουμε τὴ μαρτυρία τοῦ πεφιλημένου ἀγίου Φιλουμένου. Πρόκειται γιὰ μαρτυρία-κατάθεση Ὁρθόδοξου τρόπου ζωῆς. Τῆς καθ' ἡμέραν ζωῆς.

Ταῖς τοῦ Σοῦ ἐνδόξου ἱερομάρτυρος Φιλουμένου πρεσβεΐαις, Χριστὲ ὁ Θεός, ἐλέησον καὶ σῶσον ἡμᾶς. Ἀμήν!